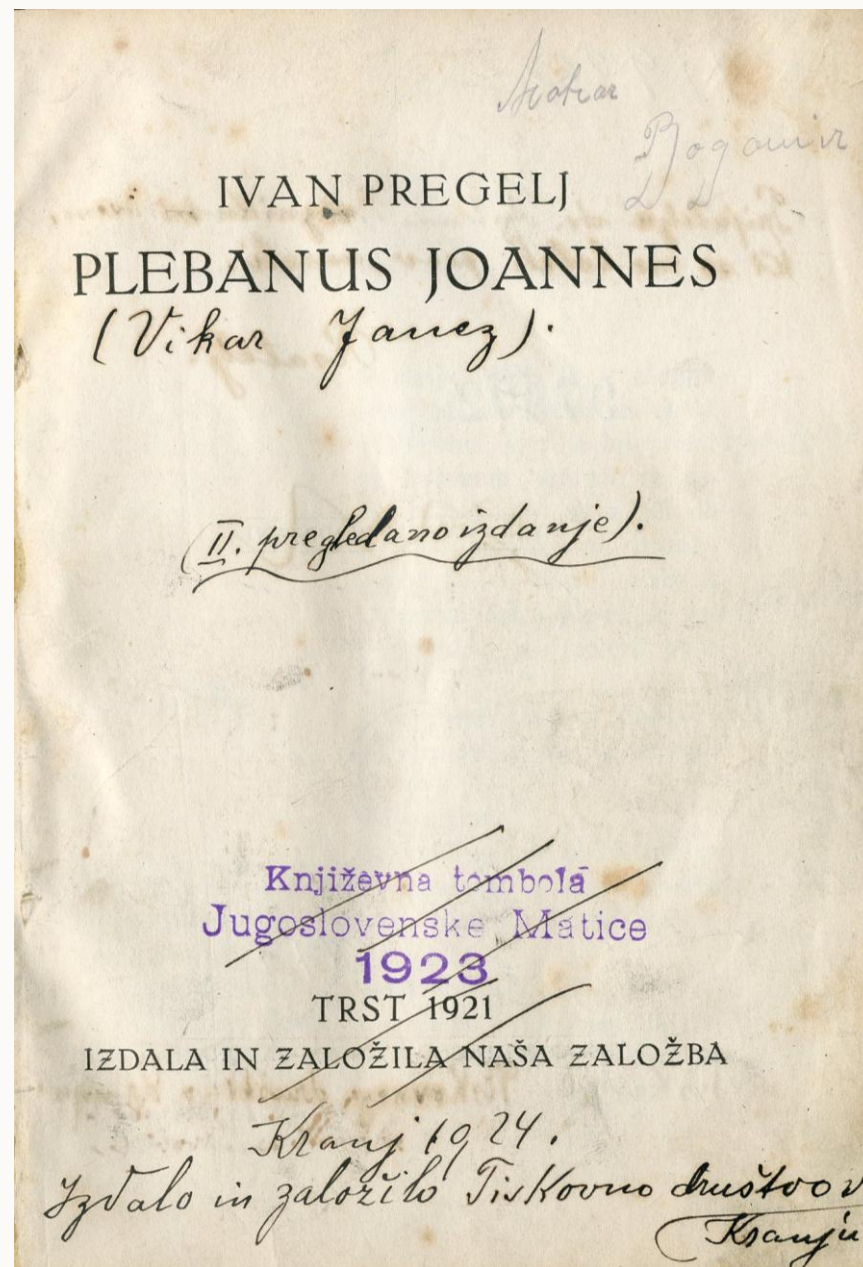

Korekturni izvod Ivana Pregelja s posvetilom prijatelju, duhovniku in jezikoslovcu Antonu Brezniku.

PREGELJ, Ivan, 1883-1960

Plebanus Joannes / Ivan Pregelj. - Trst : Naša založba, 1921 (na Dunaju : M. Jasper). - 198 str. ; 18 cm

Rokopisna zbirka Narodne in univerzitetne knjižnice: **R 97902**

R 97902

Prijatelja dr. Antonu Brezniku in vsem,
ki so me hoteli prav, umeti.

97902

Pisatelj:

VSE PRAVICE PRIDRŽANE

L 850/1951

TISKARNA MIROSLAVA JASPERA NA DUNAJU

Tiskarna Tiskarnega društva v Kranju!

Ob prvi zori dne 24. maja 1498, se je dvignil mlad popotni črnošolec raz stopnice samostanske cerkve/svete~~ga~~ Marka v Firenci, kjer je bil prebil noč. Poklonil se je proti cerkvenim vratom, se pokržižal in krenil naglo na trg, kamor so nosili ob petkih mestni okoličani svoje pridelke na prodaj. Tam se je vrgel na kolena in se sklonil nizko k tlaku. Ko je tako kleče vztrajal nekaj pipov, se mu je približal od Palače človek in mu položil roko na rame:

„Piagnone! Bi tudi rad koničast klobuk?“

Mladi črnošolec je vzrastel s tal in odvrnil odločno:

„Hvala lepa, gospod Ottimario!“

„Zmerjaš!“ je vzkipeł nadležni, ki ni bil trezen.

„Bijem!“ je zaklical črnošolec in udaril z vso silo v lice. Nato je potegnil dijaški meč in menil porogljivo:

„Pa če misliš, da smeš vrniti, vrni!“

Nadležni človek je zaklical presenečen na moč in bežal. Mladi se je zasmejal in se ozrl po

x) ~~z~~ ~~za~~ ~~stranko~~ ~~ubognejših~~ 1*
x) ~~z~~ ~~za~~ ~~stranko~~ ~~premožnjih~~ *

„In privatam?“
„Ne!“

„Pa si pisal po denar! Ali ti nisem poslal petdeset lir, kolikor je potrebno?“

„Odložil sem zaradi boleznj.“

Vikarju je postajalo lice zresno in stemno, a se je krotil.

„Čakaj no,“ je vprašal ~~čez hip~~, „o čem nameravaš brati?“

„Digestum vetus, liber —“

„Po Bartolu?“

„Po Baldu.“

„Pa si pisal o nekem Cepoliju! Kdo te razume?“

„O Cepoliju sem repitiral,“ je odvrnil mladi, ki že ni mogel prikrivati zadrege. Vikar je molčal nekaj hipov, nato je vprašal:

„Kako je že ime konzilijarjevo?“

„Strozzi.“

„Ne poznam!“ je vzkliknil vikar. „Pa praviš, da me pozdravi?“

Mladi je drhtel. Nato je odvrnil:

„Mislil sem prejšnjega, to se razume.“

Vikar je stopil razburjen po sobi. Mladi je gledal plaho za njim in njegovimi kretnjami. Hipoma je vikar obstal tik pred svojim gojencem in rekel:

„Tvoje velikonočne počitnice so letos kaj zgodnje.

Ne bom izpraševal, čemu. To ti pa povem. Videti je,

x)
(-) J
časa
Kar

x) Tudi nekakšen ispit.
xx) Učena knjiga tedajšnjih pravnikov.
xxx) Pravoslavni pisatelji. Cepoli je en tip iz vrste „latinskih pravdajev“, ki so postali veliko zlo za pravdajoče se stranke.

da si slabo pazil nase in obleko. Zamazana je, glej, in celo krpal si jo. Ali si popival?“

„Ne!“

Vikar je segel po kratkem ogrinjalu, ki je ležalo na koncem mize, in govoril:

„Nad dvajset let ti je. Nadejam se, da si razumen in ne boš posnemal izgubljenega sina. Nisem oče, ki bi ti mogel nadomestiti, kar si zapravlil. Nisem bogat.“

Rahla ginjenost je zadrhtela iz njegovih besed: „Šesterih kmetov desetino služim in nekaj malega za ustanovljene maše, za pogrebe in očiščevanje žen. In v najemu imam njivo in senožet, da morem rediti kravo. Iz tega redim sebe, Magdaleno, Katro, plačujem Matevžkove poti in cerkovniško delo, gospoda obhodnika vna Mostu in tebe. In ti me staneš največ. Zdaj veš.“

Čez hip je dodal:

„Ena bolezen v hlevu, ena slaba letina in stradal bom! — Ti pa ne paziš na drago obleko, glej, in —“

Obračujoč ogrinjalce dijakovo, ~~rokav~~, je tisti hip vikar otipal list v žepiču, ga razgrnil in brat. Nato mu je obličje zagorelo v jezi; in je bral na glas in se rogal:

„Meum est propositum in taberna mori
ubi vina proxima morientis ori;
tunc cantabunt letius angelorum chori
Deus sit propitius isti potatori!“

x) Slovita dijaška pesem. „Moj namen je umreti v krčmi. Kjer je vino najbliže ustom umirajočega. Tedaj bo dober večer se peli angelški zbori; Tvoj bodi milostiv ten pivcu.“

Tomaja Koci
trenutek
to je obra
i
ae